

Vrijednost dobročinstva (Medina)

Hatib: dr. Husejn b. Abdulaziz Alu Šejh

12. džumadel-ula 1440. god. po Hidžri / 18. januar 2019.

Neka je hvala svaka Allahu, Uzvišenom, Dobročinitelju, Svevišnjem. Svjedočimo da nema boga osim Allaha, jedinoga, Kojem niko nije ravan, Vladaru svega, svi će pred Njim račun polagati. Svjedočim da je poslanik Muhamed Njegov rob i izaslanik, čije je ponašanje živa slika Kur'ana. Božiji mir tražimo i salavate na njega donosimo, kao i na njegovu porodicu, časne ashabe i na sve bogobojazne sljedbenike Istine.

Cijenjeni vjernici! Podsjećam vas na oporuku našeg Uzvišenog Gospodara, Koji je u Kur'anu rekao: "... i Allaha se bojte, jer ćete tako postići ono što želite, i čuvajte se Vatre za nevjernike pripremljene, i pokoravajte se Allahu i Poslaniku da bi vam bila milost ukazana." (Ali Imran, 130–132)

Poštovani vjernici! Jedan od najljepših aspekata islama, koji je ugrađen u sami temelj vjere, jeste poziv ljudima da čine dobročinstvo, u svim formama i različitim životnim aspektima.

Uzvišeni kaže: "Allah zahtijeva da se svačije pravo poštuje, dobro čini, i da se bližnjima udjeljuje..." (En-Nahl, 90); "A ljudima lijepe riječi govorite..." (El-Bekara, 83).

Na tragu toga, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu nam kazuje: "Ko bude vjerovao u Allaha i Sudnji dan, neka na lijep način postupa prema svome komšiji. Ko bude vjerovao u Allaha i Sudnji dan, neka srdačno ugosti svoga gosta." (Muttefekun alejhi)

Štaviše, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naglašava važnost ove vrline pozivom da se odlikujemo ovim plemenitim svojstvom, da nosimo u srcu ovaj časni princip, rekavši: "Zaista je Uzvišeni Allah propisao da se dobročinstvo čini svemu." (Muslim)

Učenjaci pojašnjavaju da se hadisom želi poručiti da je Uzvišeni naredio da se na lijep način postupa prema svakom, bez izuzetka.

Poštovani vjernici! Put ka zadobivanju Božije milosti počinje od dosljednog klanjanja Stvoritelju i nastojanja da se čini dobročinstvo Njegovim robovima. Tako Uzvišeni kaže: “Milost Allahova doista je blizu onih koji dobra djela čine.” (El-A’raf, 56)

Milost se zadobiva nastojanjem vjernika da u duhu dobročinstva govori i postupa u svakodnevnim kontaktima i pri rješavanju obaveza. Na takav način vjernik će ostvariti jedan uzvišeni cilj i osjetiti svima željenu slast. Onaj ko uvijek dobročinstvo čini – Uzvišeni je na njegovoj strani, čuva ga, pomaže mu, daje mu uputu i omogućuje mu da čini dobro.

U vezi s tim Uzvišeni kaže: “Allah je zaista na strani onih koji se Njega boje i grijeha klone i koji dobra djela čine” (En-Nahl, 128); “A Allah je, zaista, na strani dobročinitelja!” (El-Ankebu, 69).

Štaviše, onaj ko konstantno čini dobro, postići će nešto za čim svi tragaju: Allah će ga zavoljeti! A ako to postigne, uvijek će biti sretan, i na dunjaluku i na ahiretu. Uzvišeni kaže: “I dobro činite – Allah, zaista, voli dobročinitelje!” (El-Bekara, 195)

Poštovani vjernici! Konstantno činjenje dobra unosi radost u srce, razgaljuje dušu, razlog je da blagodati Božije dobijemo, a da se iskušenja od nas udalje. Kada dobročinstvo postane općeprisutna pojava u nekom društvu, ono će postati ujedinjeno, društvene anomalije će postati rijetkost u njemu.

Na takav način društvo postaje civilizirano i produhovljeno, zloradost i mržnja prema drugima postaje iznimka, što biva uzrokom da se raskol i sukobi ne rasplamsavaju u njemu.

Upravo radi toga, ova nebeska uputa pred nama sadrži imperativ o stalnom činjenju dobra pri svakom postupku i svakom međuljudskom kontaktu. Uzvišeni nam naređuje: “Zlo dobrim uzvрати, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati” (Fussilet, 34).

Također Poslaniku, sallallahu alejhu ve sellem, se poručuje: “Reci robovima Mojim da govore samo lijepe riječi: – jer bi šejtan mogao posijati neprijateljstvo među njima.” (El-Isra, 53)

Poštovani vjernici! Činjenje dobročinstva darivanjem drugome je djelo koje je itekako poželjno činiti onima koje je Uzvišeni obdario imetkom i položajem. Zato se upućuje poziv svima onima kojima je Uzvišeni iz obilja Svoga darovao, da drugim ljudima podare dio toga. Uzvišeni kaže: “Čini drugima dobro, kao što je Allah tebi dobro učinio” (El-Kasas, 77).

Ibn Kajjim naglašava: “Božije blagodati se ponajbolje zavređuju, a iskušenja istovremeno izbjegavaju pokornošću Uzvišenom i stalnim činjenjem dobra Njegovim stvorenjima.”

Potrebno je znati da dobročinstvo kojem poziva islamska vjera podrazumijeva činiti dobro bilo koje vrste, bilo kojem stvorenju, ljudima i životinjama. Ipak, nagrada za svako dobro djelo nije jednaka, nego se razlikuje na osnovu toga kome činimo dobro, odnosno kolika je naša dužnost naspram njega i koliko je njegova važnost u našim životima.

Najviše zavređujemo nagrade čineći dobro roditeljima, pa rodbini, a potom svim drugim stvorenjima.

Dobročinstvo je izvanredan životni postulat, koji od nas zahtijeva da se ophodimo prema drugima na najljepši način i obraćajući se samo lijepim riječima. Lijep dar, sadaka iz srca, velika korist koju nekome učinimo, lijepa riječ koju izgovorimo, uz srdačan osmijeh i nazivanje selama svim ljudima – sve to je dobročinstvo. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan je: “Koja su djela po islamu najvrednija?”, pa je odgovorio: “Hranu udijeliti i selam nazivati tebi poznatoj i nepoznatoj osobi.” (Muttefekun alejhi)

U vjerodostojnom hadisu navodi se da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Sadaka je i kad se osmjehneš drugom muslimanu.”

Dobročinstvo podrazumijeva i biti nepresušni izvor darivanja, topli dom gostima, nježna ruka nevoljnicima, put ostvarenja ljudskih potreba. Uzvišeni kaže: “I hranu su davali – mada su je i sami željeli – siromahu i siročetu i sužnju” (El-Insan, 8).

Na drugom mjestu kazuje nam: “I više vole drugima nego sebi, mada im je i samima potrebno” (El-Hašr, 9).

U kontekstu toga Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Onaj ko bdije nad potrebama udovice ili siročeta imat će nagradu poput onoga ko se bori na Allahovom put, onoga što dugo klanja noću ili onoga što često posti.” (Buhari) Također je Poslanik, alejhis-selam, rekao: “Vidio sam čovjeka kako hodi Džennetom zbog toga što je s puta uklonio drvo koje je smetalo prolaznicima.” (Muslim)

Potrebno je spoznati da se dobročinstvom smatra unijeti radost u srce bilo kojeg vjernika, darivanjem siromašnom, potpomaganjem obespravljenom, rješavanjem nedaća koje su snašle nevoljnika, posjetom bolesnika, darivanjem hrane gladnome. Sve ovo unosi veliku sreću u srca ljudi, čini im živote lakšim i više spokojnim.

U vjerodostojnom hadisu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Uzvišeni Allah najviše voli one koji najviše koriste drugim ljudima. Allahu najdraže djelo je da uneseš radost u srce vjernika, tako što otkloniš njegovu nevolju, dug izmiriš ili glad utoliš. Draže mi je da vrijedno radim na tome da zadovoljim potrebu svoga brata nego da budem u *itikafu* mjesec dana u ovoj džamiji”, tj. Poslanikovo džamiji u Medini.

Imam Muslim bilježi hadis u kojem Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: “Ko od muslimana otkloni jednu od ovozemaljskih nedaća, Allah će ga poštedjeti jedne od strahota Sudnjega dana. Ko olakša onome koji je u nevolji, Allah će njemu olakšati i na dunjaluku i na ahiretu. A ko sakrije sramotu muslimana, Allah će sakriti njegovu sramotu i na dunjaluku i na ahiretu. Allah pomaže Svome robu sve dok on pomaže svome bratu muslimanu.”

Zato činimo dobro drugima, kako bi Uzvišeni dobro darovao nama, kao i ogromnom nagradom nas obradovao. Uzvišeni kaže: "One koji čine dobra djela čeka nagrada, i više od toga!" (Junus, 26)

Cijenjeni vjernici! Dobročinstvo u islamu nije ograničeno na ljudski rod, nego uključuje i životinje. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazuje: "Jednom je jedan putnik osjetio veliku žeđ. Kada je naišao na bunar, spustio se u njega i napio se vode. Izašavši iz bunara, ugledao je psa koji od velike žeđi dahće i liže vlažnu zemlju. Čovjek pomisli: 'Ovaj pas je sada jako žedan, kao što sam i ja bio maloprije', pa se ponovo spusti u bunar, svoju kožnu obuću napuni vodom, a zatim izađe iz bunara držeći obuću ustima i napoji psa. Allah ga nagradi za to djelo oprostom njegovih grijeha." Prisutni upitaše: "Zar ćemo biti nagrađeni za dobročinstvo prema životinjama?", a Poslanik im odgovori: "Na svakom živom biću se nagrada može zaslužiti." (Buhari i Muslim)

Uzvišeni Allah naređuje nam da važno djelo činimo, da salavat i selam na posljednjeg poslanika donosimo. Neka su Božiji blagoslov i mir na našeg odabranog poslanika Muhammeda, na sve plemenite ashabe, na odabranu generaciju nakon njih – tabiine i na sve sljedbenike Istine do Sudnjega dana.

Uzvišeni Gospodaru, smiluj se svim muslimanima i muslimankama, živima među nama i mrtvima! Podari nam dobro na ovome svijetu, podari nam dobro na onome svijetu, a od Vatre i patnje nas sačuvaj! Uzvišeni Gospodaru, smiluj nam se, Svojom uzvišenom milošću, milošću koja svaki dio života obasjava! Uzvišeni, ukloni brige od nas, nevolje udalji, zdravlje podari, imetak nam povećaj! Uzvišeni, Ti si silan i sve kadar!

